

mány egy egész új párt megteremtésére vállalkozott s még ma is köztudomású, hogy még az optimisták is kételkedtek abban, hogy az új párt, *a munkapárt, teljes többségre jut*. Már csak ezért is vajmi meszerü azoknak a millióknak a históriája.

A faktum az, hogy a többségi párt pénztárába jogosulatlan pénz, állami pénz be nem folyt. Odáig nem megyünk, hogy a pénztár létezését egyáltalán tagadnánk. Tartunk tőle, hogy megcáfolnának azok, akik — mint a miniszterelnök megállapította — amikor ehez a párthoz tartoztak, ezt a pénztárt maguk is alaposan igénybe vették, most pedig farizeusi arccal ég felé fordított fejjel dörögnek az intézmény ellen . . .

A többségnek — mint politikai ellenfeleinek is — volt pártkasszája. Hozzájárulásukkal támogatták igen sokan, akik szívesen hoztak nagy áldozatot, csak hogy az országot a koalíciós rendszer kétes győnyörűségeitől megszabadítsák.

A Dész-ügy a kormányelnökre nézve nyilatkozatával be van fejezve.

Dész az új pártalakulásról. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap este a város polgársága és munkássága Dész Zoltán szállóbeli lakása elé vonult és ott a függetlenségi párt megbízásából a megjelentek nevében Kovács József intézett üdvözlő beszédet a város képviselőjéhez, aki válaszában az új pártalakulásról a következőket mondotta:

— A mai politikai viszonyok között az a kötelessége az ellenzéki pártoknak, hogy olyan közös programot állítsanak össze, amelyben *mindannyian egyesülhetnek* és amely a demokratikus haladás nagy gondolatában egyesít minden magyar embert. Kijelentem, hogy én az új pártalakulás érdekében minden lehetőt el fogok követni, felkérsem Justh Gyulát, Andrássy Gyula grófot, ép úgy, mint pártom vezéreit és a *szociáldemokrata párt vezetését*, hogy az ország javára olyan közös programot dolgozzunk ki, amely a demokratikus fejlődés követelmé-

nyeinek ép úgy megfelelően, mint a becsületes magyar faji politikának. Mert én demokratikus magyar politikát akarok folytatni.

Iparosok nyugdija.

— Reformok a szegedi ipartestületben. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi ipartestület közgyűlésén jelentőséges esemény történt. Az ipartestület tagjai egyhangulag elhatározták, hogy *megalapítják az iparosnyugdíjgyesületet*. Az ipartestület diszterme zsufolásig megtelt az érdeklődő iparosokkal, akik nagy meglepéssel fogadták Bózsó János titkár nyugdíjtervezetét. A szociális jelentőségű aloktás egyelőre csak ideiglenes. A tervezet kiemelkedő pontjai a következők:

A nyugdíjintézetnek minden önálló szegedi iparos tagja s a tagság kötelező. A nyugdíj összege változó. A minimum 600, a maximum 4000 korona. A minimális nyugdíjösszeg után az évi tagsági díj 36 korona. Az ennél magasabb nyugdíjosztályban való részesedés a tagok önkéntes elhatározásától függ. Teljes nyugdíjleltmény 30 évi tagság után jár.

A nyugdíj élvezetét tíz évi tagsághoz kötötték. Ha valaki előbb válna munkaképtelenné, visszakapja a befizetett összeg háromnegyedét. Tíz év után a tag a biztosított összeg 40 százalékát, — további tíz évre évenként még két százalékát, 20-tól 25 évig 3 százalékát és 26 évtől 30-ig 5 százalékát kapja munkaképtelenség esetén.

Minden ipartestületi tag kötelezőleg tagja a nyugdíjintézetnek is s a nyugdíjárulékot hónaponként részletekben tartozik fizetni. *Ezidőszerint 2130 tagja van az ipartestületnek, tehát ennyi taggal alakul meg a nyugdíjintézet is.*

A nyugdíjintézet május elsején már megkezdte a működését. A közgyűlés utasította az előjáróságot, hogy haladéktalanul ké-

sztse el a nyugdíjgyesület alapszabályát, amelynek a letárgyalására rendkívüli közgyűlést hívjon össze.

A közgyűlés tárgysorozatán még több érdekes pont szerepelt. Az ipartestület szociálista tagjai azt az indítványt terjesztették a közgyűlés elé, hogy a testület foglalkozzon állást az általános, titkos és egyenlő választói jog mellett. A közgyűlés azonban nagy többséggel *napirendre tért* az indítvány fölött.

A bőripari szakosztályból kiváltak a *cipészek* és engedélyt kértek a közgyűléstől arra, hogy külön szakosztályban tömörülhessenek. A közgyűlés teljesítette a kérést, az új szakosztály még ebben a hónapban megalakul és megválasztja a tisztkarát.

Az előjáróság évi jelentéséből a következő érdekesebb adatokat közöljük:

Az ipari tanoncok száma a múlt évben 2017 volt. Fölszabadult 687 inasfiu.

Békéltető bizottság elé került 250 panasz. Ebből 184-ben marasztaló határozatot hoztak, 18 esetet bírói utra tereltek, 36 panaszt visszavontak s 12 ügyben egyezséget kötöttek.

A múlt év végén 3194 iparossegéd dolgozott Szegeden.

Az ipartestületi tagok száma 1911. végén 2156 volt. A múlt évben iparigazolványt, 194 iparos nyert; míg 220 tagot töröltek. Így tehát az önálló iparosok száma 1912-ben *huszonhatal csökkent*.

Az ipartestület bevétele az elmúlt évben 22,893 korona volt, — a kiadás pedig 21,773 korona. A testületi vagyon 127,585 koronát, — a teher 63,132 koronát tett ki. Az 1913-ik évre bevételként 24,156 koronát, — kiadásként 21,468 koronát irányoztak elő.

A jelentésből megállapítható, hogy az ipartestület anyagilag is folyton emelkedik. A lelkes hangulatu közgyűlés Pálffy Dániel és Bózsó János titkár elterelésével fejeződött be.

nitónó volt valahol falun a muzsikások között. Irtam neki néha és ő pontosan válaszolt szép, kimerítő levelekben. Annának hívták.

Akkor szükségesnek tartottam, hogy minden ember művelt és tanult legyen, hogy a filozófusokat és tudósokat ismerje; úgy rémlett nekem, hogy az élet üres és értéktelen, ha az ember nem él valamilyen filozófiai rendszer alapján. Irtam erről Annának is, ő minden könyvet elolvasott, amit ajánlottam neki.

Egyszer azt irtam neki, hogy ne tedjen ismeretlen, piszkos orosz fészekben, hanem jöjjön Svájcba tanulni; akkor tudja meg csak, hogy mi az élet. Ezt csak úgy mellékesen irtam meg a levélben és elfelejtettem.

Ezután nemsokára egész napon át a menyasszonyomnál voltam. Szülei megérkeztek Moszkvából és megtartották az eljegyzést hivatalosan.

Amikor este a lakásomba mentem, a város végén egy nyaralóba azt mondta a háziasszonyom:

— Vendége van. Egy kisasszony, egy orosz nő érkezett. Három óra hosszat várja már a szobájában.

Nem emlékeztem már, hogy miféle kisasszony lehet. Valószínűleg véletlenül tudta meg a címet, gondoltam és azért fordul hozzám, hogy a lakáskeresésnél segítségére legyek. Amikor a szobába léptem, megismerem Annát. Utazóruhában ült az asztalnál, a menyasszonyom fényképe volt a kezében. Eleinte csodálkoztam: — Hogy kerültél ide, Anna? — kérdeztem tőle.

— Azért jöttem, mert te irtad, hogy jöj-
jek.

— Én irtam, hogy te jöjj! Nem tudok róla semmit.

Sajátságosan huzta össze az arcát. — Te elfelejtetted — szolt ő és fölkel.

— Ki ez? — kérdezte — és a fényképre mutatott.

— A menyasszonyom — feleltem.

Az ablakhoz lépett és megnézte a képet még egyszer. — Erről nem irtál nekem semmit — jegyezte meg. Szép nő; gratulálok neked — mondta és visszaadta a fényképet.

— Most itt maradsz és az egyetemre jársz — mondtam.

Ő sóhajtott. — Kedves barátom, én most nagyon fáradt vagyok az utazástól, kísérj el a szállóig, ahol a holmimat hagytam; holnap majd egyébről beszélünk.

Valóban gyöngének és fáradtnak látszott. Elkísértem a szállóig és azt mondtam neki, hogy másnap délelőtt érte megyek.

Egész este azon gondolkodtam, hogy jöhetett el. Szegény volt és a rokonai is szegények voltak; azonkívül nehezen szerezhetők meg ilyen gyorsan a szükséges irományok.

Amikor másnap a szállóba mentem, azt mondták ott, hogy még az éjjel elutazott.

Hat napig utazott Oroszországból Svájcba és hat napig vissza. Három óra hosszat várakozott reám a szobámban és amikor engem látott és a menyasszonyom fényképét meglátta, visszafordult . . .

Elhallgatott. Látott egy felhőt, amely a

láthatáron lassan egyesült a tengerrel és eltűnt.

— Mint a felhő, olyan a boldogság. Itt van és eltűnik egy pillanat múlva.

Kitárta karjait és ismét leeresztette. Felem fordította az arcát, a szemei nedvesek voltak.

— Ő szeretett engem. És amikor elutazott, tudtam, hogy én is szeretem őt. Azután irtam, de nem válaszolt. Feleségül vettem a menyasszonyomat. Nem voltunk boldogok . . . Sokat érdeklődtem Anna iránt, de nem hallottam róla semmit. Csak annyit tudtam meg, hogy mikor Svájcba visszafordult, Szibériába ment. Miért? Kihez? — sohasem tudtam meg.

A fülemilék hangosan énekeltek a kertben, az ég fölöttünk még magasabbra emelkedett és milliónyi csillag sugárzott rajta. A Karszthegek köröskörül némán állottak. A tenger kiterjeszkedett a legtávolabb partokig; nyugodtan, ezüstösen és álmodozóan. És a déli szellő tele volt friss bódító illattal.

— Oh, fejedelmi éjszakák! Oh, csodás éjszakák! Szeretném, ha az az éjszaka is ilyen volna, amelyiken meg kell halnom — mondta az orosz erős hangon és fejét hátravetette és karjait az ég felé terjesztette.

Azután föl kacagott:

— Haza, haza! Mit mondanak majd az emberek?! Kiméletlenül kompromittálom önt!

Az az éjszaka, amelyiken meghalt, sötét volt és zord.